



Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie

datum 8 april 2014

Betreffende wetsvoorstel:

32382

Aanpassing van de Advocatenwet en enige andere wetten in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde en herziening van het toezicht op advocaten (Wet positie en toezicht advocatuur)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 8 april 2014 aangenomen door de Tweede Kamer. De PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP stemden voor.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Diverse Artikelen

21 → **25** (Van der Steur) dat het mogelijk maakt dat advocaten die strafrechtelijk veroordeeld zijn of vanwege een serieuze verdenking in voorlopige hechtenis zijn genomen, kunnen worden geschorst

Dit amendement maakt het mogelijk dat advocaten die strafrechtelijk veroordeeld zijn of vanwege een serieuze verdenking in voorlopige hechtenis zijn genomen, kunnen worden geschorst. Dit amendement wijzigt daarom de procedure voor het spoedshalve schorsen of treffen van een voorlopige voorziening.

Het nieuwe tweede lid van artikel 60ab maakt het mogelijk dat een advocaat kan worden geschorst in de uitoefening van de praktijk wanneer hij zich in voorlopige hechtenis bevindt

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.



datum 8 april 2014

blad 2

of is veroordeeld tot een gevangenisstraf. Een advocaat die 'vastzit' kan niet op behoorlijke wijze de praktijk uitoefenen. Tevens kan er in die gevallen aanleiding zijn dat de advocaat zich niet heeft gedragen zoals een advocaat betaamt. Daarom moet deze advocaat met onmiddellijke ingang geschorst kunnen worden. De toevoeging van de laatste volzin beoogt te bereiken buiten twijfel te stellen dat het enkele feit dat na zes weken geen tuchtprocedure op grond van artikel 46c, eerste lid, wordt gestart, niet tot gevolg heeft dat de spoedschorsing van rechtswege ophoudt te bestaan.

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Artikel I, onderdelen R, FFa en HHa

20 (Van der Steur) dat regelt dat de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht zijn gewaarborgd in het geval sprake is van toetsing, interview of tuchtrechtelijke onderzoeken

Met dit amendement wordt de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht gewaarborgd in het geval er sprake is van toetsing, interview of tuchtrechtelijke onderzoeken.

De geheimhoudingsplicht en het daaraan gekoppelde verschoningsrecht is essentieel voor een goede beroepsuitoefening door advocaten en het vertrouwen dat een rechtzoekende zich tot een advocaat kan wenden zonder vrees voor openbaarmaking. Het wetsvoorstel codificeert in artikel 11a daarom de geheimhoudingsplicht van advocaten. Tegelijkertijd voorziet het wetsvoorstel ook in de doorbreking van die geheimhoudingsplicht in het kader van toezicht, kwaliteitstoetsing en tuchtrechtelijke en andere onderzoeken.

De in het wetsvoorstel genoemde betrokken functionarissen (toezichthouders, kwaliteitstoetsers, vooronderzoekers en rapporteurs) kunnen de geheimhoudingsplicht van advocaten doorbreken ten behoeve van de specifieke taak die zij uitvoeren. In dat geval geldt voor de betrokken functionarissen een geheimhoudingsplicht die gelijk is aan die van de advocaat. Het is daarbij echter de vraag of de betrokken functionarissen ter completering van het bewaren van de vertrouwelijkheid net zoals advocaten over een verschoningsrecht beschikken. Zie over die kwestie het artikel Heiligt het doel de middelen? Over het spanningsveld tussen toezicht en het beroepsgeheim van advocaten van Sanders en Hupkes in het Nederlands Juristenblad (NJB 2014/359, afl. 7, pag. 446 e.v.).

Een goede regeling van het verschoningsrecht is belangrijk. Zo voorziet het initiatiefvoorstel Wet registermediator in artikel 20 in een geheimhoudingsplicht voor mediators. Het verschoningsrecht voor mediators wordt geregeld in artikel 7 van de mediationrichtlijn (richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 mei 2008). Dit is een sluitende regeling. Het is noodzakelijk ook ten behoeve van de advocatuur een vergelijkbare regeling te creëren.

Indien een van de genoemde functionarissen tevens advocaat is, zoals bijvoorbeeld de deken in zijn rol als toezichthouder, kan hij zich op grond van artikel 218 Wetboek van Strafvordering verschonen van het geven van informatie, omdat hij uit hoofde van zijn beroep tot geheimhouding is verplicht. Dit lijkt te worden bevestigd in het arrest van het EHRM in de Michaud-zaak (EHRM 6 december 2012, nr. 12323/11 Michaud t. Frankrijk, NJB 2013, 296), waaruit kan worden afgeleid dat het beroepsgeheim van de deken zich



datum 8 april 2014

blad 3

ook uitstrekt tot het terrein van het toezicht, zodat geen sprake is van schending van art. 8 EVRM. Wanneer de genoemde functionarissen geen advocaat zijn is er vooralsnog geen sprake van een verschoningsrecht, in elk geval niet in de zin van een beroepsgeheim. Het wetsvoorstel belegt het toezicht exclusief bij de deken, die per definitie advocaat is. Ten aanzien van de vooronderzoeker in het tuchtrecht (art. 46l) bepaalt het wetsvoorstel welke hoedanigheid deze functionaris kan hebben. Op grond van het tweede lid van artikel 46l is de vooronderzoeker een deken of een plaatsvervangend voorzitter, lid of griffier van de raad van discipline. Voor de kwaliteitstoetsers (art. 26) en de rapporteurs (art. 60d) is niet vastgelegd welke hoedanigheid de betrokken functionaris moet hebben; dit kunnen advocaten zijn, maar noodzakelijk is dat niet. Het is dus niet op voorhand duidelijk dat betrokken functionaris met succes een beroep kan doen op het verschoningsrecht. Het gevolg hiervan is dat er ook onvoldoende zekerheid bestaat over de bescherming van de vertrouwelijkheid van de relatie tussen advocaat en cliënt, waar de betrokken functionaris kennis van zal nemen in het kader van zijn taakuitoefening. Kwaadwillende advocaten zouden zich om deze reden aan de toetsing kunnen onttrekken.

Om buiten alle twijfel te stellen dat de kwaliteitstoetsers, vooronderzoeker of rapporteurs zich kan verschonen van het geven van informatie wordt met dit amendement voorgesteld om artikel 218 Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing te verklaren. Daarmee rust op betrokkene een verschoningsrecht. Artikel 218 is van overeenkomstige toepassing omdat in dit artikel het verschoningsrecht wordt gekoppeld aan een geheimhoudingsplicht die is gebaseerd op de stand, het beroep of het ambt van betrokkene; de geheimhoudingsplicht voor de genoemde functionarissen berust echter op een wettelijk voorschrift.

Het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 165 lid 2 sub b Rv en artikel 5:20 lid 2 Awb is niet noodzakelijk. In artikel 165 lid 2 sub b Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt gesproken over een verschoningsrecht voor personen die uit hoofde van hun ambt, beroep of betrekking tot geheimhouding zijn verplicht. De genoemde functionarissen verkrijgen op grond van dit wetsvoorstel een betrekking uit hoofde waarvan zij tot geheimhouding zijn verplicht en waarop het verschoningsrecht kan worden gefundeerd. In artikel 5:20 lid 2 Algemene wet bestuursrecht wordt gesproken over personen die uit hoofde van hun ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding. De genoemde functionarissen krijgen op grond van dit wetsvoorstel een wettelijke geheimhoudingsplicht en kunnen zich dan ook verschonen van het verlenen van medewerking bij een bestuursrechtelijk onderzoek. De voorgestelde regeling beoogt dan ook te voorkomen dat door uitbreiding van de kring van geheimhouders het oorspronkelijke beroepsgeheim van de advocaat wordt uitgehold.

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Artikel I, onderdeel Za

27 → 31 → **32** (Segers) dat regelt dat de in artikel 36b, tweede lid en vijfde lid, opgenomen incompatibiliteit voor de in artikel 36a, tweede lid, bedoelde leden van het college van toezicht komt te zien op een ieder die in dienst is van de overheid, zowel met een aanstelling als met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht



datum 8 april 2014

blad 4

Dit amendement regelt dat de in artikel 36b, tweede lid, opgenomen incompatibiliteit voor de in artikel 36a, tweede lid, bedoelde leden van het college van toezicht komt te zien op een ieder die in dienst is van de overheid, zowel met een aanstelling als met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. Alle ambtenaren werkzaam bij centrale en decentrale overheden, inclusief zelfstandig bestuursorganen, openbaar ministerie en politie en bijvoorbeeld staatsraden bij de Raad van State zijn daarmee uitgesloten van het lidmaatschap van het college van toezicht. Op grond van het nieuw voorgestelde vijfde lid omvat de uitsluiting niet het werkzaam zijn in het hoger onderwijs, zoals gedefinieerd in art. 1.1. sub f van de Wet op het hoger onderwijs.

Aangenomen. Voor: Van Vliet, Bontes, de SGP, de ChristenUnie, de VVD, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Artikel I, onderdelen FFe, GGa, GGd en HH

16 → 17 → 24 → **29** (Van der Steur) dat regelt dat advocaten tegen wie een veroordeling wordt uitgesproken, tevens veroordeeld kunnen worden tot het dragen van de kosten van het geding

Tuchtrechtspraak is een essentieel onderdeel van de kwaliteitsborging van de advocatuur. De onafhankelijke positie van de Nederlandse orde van advocaten en de daarbij aangesloten advocaten vereist een 'eigen' tuchtrecht. Gegeven het feit dat kwaliteitscontrole door toezicht en tuchtrecht niet door de overheid kan worden georganiseerd, dienen de kosten van toezicht en tuchtrecht voor rekening te komen van de Nederlandse orde van advocaten. Indachtig het adagium "de vervuiler betaalt" ligt het voor de hand dat advocaten tegen wie een veroordeling wordt uitgesproken in de kosten van het geding kunnen worden veroordeeld. De Nederlandse orde van advocaten heeft hier ook om verzocht maar de regering heeft dat verzoek niet ingewilligd, reden waarom indiener dat nu doet door middel van dit amendement.

De kosten voor de tuchtrechtspraak nemen toe naarmate het toezicht intensificeert. In de huidige situatie komen de kosten van de griffiers en van de leden-advocaten in de tuchtcolleges voor rekening van de Nederlandse orde van advocaten. Daarmee komen de genoemde kosten ten laste van alle advocaten. Dit amendement maakt mogelijk dat degene die de kosten veroorzaakt, die kosten in beginsel ook draagt. De tuchtrechter kan een kostenveroordeling als bijkomende maatregel opleggen aan de advocaat die een tuchtrechtelijke maatregel opgelegd krijgt. Het is daarbij aan de raad en het hof van discipline om aan de hand van de eisen van proportionaliteit de hoogte daarvan te bepalen. Bij de afweging of en zo ja, tot welke hoogte de kostenveroordeling moet worden opgelegd kan de tuchtrechter onder meer de ernst van de gedraging, eventuele recidive en de draagkracht van de advocaat meewegen.

Indiener heeft in zijn initiatiefwetsvoorstel Wet registermediator (Kamerstukken II 2012/13, 33 722, nr. 2) bij het onderdeel tuchtrechtspraak een soortgelijke bepaling opgenomen.

Dit amendement is gewijzigd op aanraden van het Hof van Discipline zodat ook bij een waarschuwing de mogelijkheid ontstaat om een kostenveroordeling uit te spreken.

Geen punitief karakter



datum 8 april 2014

blad 5

De kostenveroordeling is niet leed-toevoegend. Het is een reparatoire maatregel, die de vermogenstoestand van de Nederlandse orde van advocaten en eventueel de klager (gedeeltelijk) herstelt.

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Artikel I, onderdeel GGa

19 (Van der Steur) over herstel van enige technische volkomenheden in artikel I, onderdeel GGa, van het wetsvoorstel

Dit amendement herstelt enkele wetstechnische onvolkomenheden, waaronder een onjuiste verwijzing en een fout in de interpunctie.

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Artikel I, onderdeel GGi

26 (Van der Steur) dat een ruimer toepassingsbereik creëert voor het spoedshalve kunnen schorsen van een advocaat

Met de voorgestelde wijziging van artikel 60ab, eerste lid, creëert dit amendement een ruimer toepassingsbereik voor het spoedshalve kunnen schorsen van een advocaat. Bij de totstandkoming van deze bepaling werd nog gesproken over het 'zeer ernstig' schenden van een door artikel 46 beschermd belang en werden als voorbeelden genoemd een advocaat die banden onderhoudt met criminele organisaties of misbruik maakt van zijn wettelijke privileges. In een recente uitspraak van het hof van discipline overwoog het hof dat het daarbij moet gaan om een zodanige uitzonderlijke omstandigheid die maakt dat direct ingrijpen noodzakelijk is (ECLI:NL:TAHVD:2012:YA3358). Naar het oordeel van de indiener is zo'n zware toets ongewenst en niet in overeenstemming met de maatschappelijke opvattingen over de integriteit van een advocaat. De wijziging van het eerste lid van artikel 60ab heeft tot doel het mogelijk te maken dat direct kan worden ingegrepen bij een ernstig vermoeden dat een door artikel 46 beschermd belang ernstig is geschaad. Het gaat dan niet alleen om een advocaat die banden onderhoudt met een criminele organisatie of misbruik maakt van zijn wettelijke privileges, maar bijvoorbeeld ook om een advocaat over wie het ernstige vermoeden bestaat dat hij een van de belangen genoemd in artikel 46 ernstig zou schaden, bijvoorbeeld het stelselmatig niet goed behartigen van de belangen van cliënten of niet-naleven van verordeningen of de Wet ter voorkoming van witwassen of financieren van terrorisme.

Toewijzing van een verzoek tot onmiddellijke schorsing als bedoeld in het eerste lid van artikel 60ab is aan de orde indien enig door artikel 46 beschermd belang deze schorsing vergt en de gedragingen van de advocaat zodanig ernstig zijn dat een normale tuchtprocedure niet kan worden afgewacht. Door de expliciete koppeling met artikel 46 kan het materiële belang zowel betrekking hebben op de zorg voor de cliënt en het naleven van de verordeningen van de Nederlandse orde van advocaten als op gedrag dat een behoorlijk advocaat niet betaamt. Dergelijke vergrijpen behoeven echter niet beperkt te blijven tot



datum 8 april 2014

blad 6

het onderhouden van banden met het criminele milieu of een onbehoorlijke praktijkuitoefening. Meer algemeen moet het gaan om gedragingen waardoor het vertrouwen in de kwaliteit van de advocatuur of in de advocatuur als zodanig ernstig in gedrang is.

De ernst van het tuchtrechtelijk verwijt moet dusdanig zijn dat aannemelijk is dat de desbetreffende gedraging in de normale tuchtprocedure tot een schorsing zal leiden; de spoedshalve schorsing dient ter overbrugging van de periode tot de onherroepelijke beslissing van de raad van discipline.

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, Bontes, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel I, onderdeel AAb

23 (Van Nispen) dat regelt dat de positie en taak van het dekenberaad wettelijk worden vastgelegd

Dit amendement regelt dat de positie en taak van het dekenberaad wettelijk worden vastgelegd. Het dekenberaad functioneert op dit moment naar tevredenheid. De indiener vindt het daarom van belang dat de structuur en de positie van dit dekenberaad wettelijk vastgelegd worden, om overlap te voorkomen met de toezichttaken van het college van toezicht. De dekens zijn immers eindverantwoordelijk voor de uitoefening van het toezicht en voor de behandeling van klachten tegen advocaten, waarvoor het college van toezicht het beleid vaststelt. Tijdens het overleg van het dekenberaad kan gesproken worden over de uniforme wijze waarop er uitvoering zal worden gegeven aan dat toezichts- en klachtbehandelingsbeleid. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het vaststellen van de doorlooptijden, werkwijze op bureaus, registratie van klachten en andere toezichtactiviteiten. Het gaat echter om informele afspraken, die slechts bedoeld zijn ter onderlinge afstemming van de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling, en waaraan dan ook geen aanspraken kunnen worden ontleend.

Ingetrokken.

Artikel I, onderdelen DD en DDb

22 (Van Nispen) dat regelt dat het heffen van griffierecht voor de tuchtrechter ongedaan wordt gemaakt

Op grond van het voorgestelde artikel 46e heft de deken, alvorens een klacht ter kennis van de raad van discipline te brengen, van de klager een griffierecht van 50 euro. Indiener is van mening dat het heffen van griffierecht een onwenselijke drempel is voor de toegang tot de tuchtrechter. Het indienen van een klacht dient niet alleen het belang van de klager, maar ook het belang van het waarborgen van een goede beroepsstandaard en



datum 8 april 2014

blad 7

dus de kwaliteit van de advocatuur. Ook de Afdeling advisering van de Raad van State heeft hier op gewezen.

Met dit amendement wordt het heffen van griffierecht voor de tuchtrechter ongedaan gemaakt.

Zeker nu het voorstel om klachten rechtstreeks in te kunnen dienen bij de tuchtrechter niet is gehandhaafd, en van een lichtzinnige indiening van klachten dus geen sprake meer is, is er voor het heffen van griffierecht geen goede reden.

Daarnaast wijst de indiener op artikel 46j, eerste lid, waarin is bepaald dat reeds voor de behandeling ter zitting van de raad van discipline besloten kan worden dat klachten "kennelijk ongegrond" of "van onvoldoende gewicht" zijn.

Verworpen. Voor: de ChristenUnie, GroenLinks, de PvdD en de SP.

Moties

28→ .. (Van der Steur) over het informeel uitwisselen van informatie

Aangenomen. Voor: de PVV, Van Vliet, de SGP, de ChristenUnie, de VVD, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.